

Camí de Rasos de Peguera

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Peguera
Emplaçament Rural

Coordenades:

Latitud: 42.163455861478
Longitud: 1.7561149824268
UTM Est (X): 397247
UTM Nord (Y): 4668674

Classificació

Número de fitxa 08080 - 82
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Calen arranjaments al ferm en determinats trams del camí, sobretot en els ascensos.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Fígols
Autoria de la fitxa Joel Colomer Casamitjana
Data de registre de la fitxa: dj., 10/07/2025 - 15:42

Descripció

El Camí de Rasos de Peguera travessa una part significativa del terme municipal de Fígols, un petit nucli de muntanya situat a 1.154 metres d'altitud, al vessant nord del Berguedà. Aquest tram forma part d'un itinerari històric que connectava diferents nuclis i espais d'explotació forestal i ramadera amb les terres altes de Peguera i els Rasos, i que avui es manté en gran part senyalitzat com a PR?C 73.1. L'itinerari s'inicia al mateix poble de Fígols, on el camí surt de la plaça de l'església i avança per una pista asfaltada durant uns 700 metres. Aquesta via inicial serveix per deixar enrere el nucli i connectar amb una pista de terra que pren direcció nord-est, cap a les zones boscoses i antigament ramaderes. En aquest punt, el camí es creua amb el conegut "camí vell de Peguera", que recupera un traçat ancestral per on transitava habitualment el bestiar, els llenyataires i els miners. A mesura que el camí guanya alçada, transcorre per l'obaga de Fígols, un sector amb pendents notables i vegetació densa on es conserven diversos trams de corriol ben definit. Aquest espai té un especial interès històric pel seu passat miner: al llarg del recorregut es poden observar restes de construccions associades a l'explotació de carbó de pedra, com la boca de la mina del Curro i altres galeries secundàries, testimonis d'un període d'intensa activitat extractiva durant els segles XIX i XX. El camí continua l'ascens fins a arribar al coll de Sant Ramon, des d'on s'obren vistes a les valls interiors i les serres veïnes. A partir d'aquest punt, el recorregut transcorre per una zona més oberta coneguda com la coma de Veça, amb clarianes herbades i petites basses naturals. Aquest espai actua com a cruïlla de camins, ja que permet bifurcar-se cap a Peguera o bé retornar cap a Fígols seguint una variant circular. Si es continua en direcció als Rasos, el camí ascendeix fins al collet Mercadal, un punt elevat des d'on comença un tram de descens suau que porta al pla de la Creu de Fumanya. Aquest és un espai clau de la ruta, ja que connecta amb altres camins tradicionals i permet observar el contrast entre la muntanya pastoral i l'antic paisatge industrial miner. Des del pla de la Creu, el recorregut inicia el retorn cap a Fígols per la variant del PR?C 73.1. Aquest tram alternatiu creua la carretera asfaltada que puja a Peguera en dues ocasions, i continua per pistes forestals i antics corriols que travessen zones de pi roig i matollars. El camí baixa progressivament fins a confluïr de nou amb el vial asfaltat que condueix al nucli de Fígols, on finalitza la ruta. Aquest tram del Camí de Rasos de Peguera dins del terme de Fígols destaca pel seu interès paisatgístic i patrimonial. A més de ser un exemple representatiu del relleu i l'entorn natural del Prepirineu, permet resseguir elements de gran valor històric, com les infraestructures mineres, les feixes abandonades i els vestigis de la vida rural de muntanya. L'itinerari conserva una bona llegibilitat, amb senyalització parcial (marques blanques i grogues) i punts d'aigua disponibles al poble.

Història

El camí de Rasos de Peguera, en el seu tram pel terme municipal de Fígols, forma part d'una antiga xarxa de camins de bast que articulaven la vida econòmica, social i ramadera del Berguedà des de l'edat mitjana fins al segle XX. Aquest itinerari era essencial per connectar el petit nucli de Fígols, assentat a la carena, amb els espais de pastura, explotació forestal i activitat minera situats als altiplans de Peguera i Rasos, així com amb Berga, la capital comarcal. El traçat històric del camí, conegut popularment com el camí vell de Peguera, tenia una funció principal: permetre el pas del bestiar transhumant durant els mesos d'estiu cap a les pastures de muntanya. Masos i famílies ramaderes de Fígols i entorns el feien servir regularment per conduir ramats de vaques, ovelles i cabres cap als prats situats entre el pla de Campllong, la Creu de Fumanya i la serra d'Ensija. A més de l'activitat ramadera, aquest camí va adquirir una importància creixent durant els segles XVIII i XIX amb l'expansió de l'explotació forestal i, sobretot, amb el desenvolupament de la mineria del carbó. A la zona de Fígols, i particularment al llarg del camí, s'hi establiren diverses galeries, pous i instal·lacions mineres, com la coneguda mina del Curro, que aprofitaven l'orografia per facilitar el transport de materials mitjançant animals de càrrega o vagons empesos a mà. El camí s'utilitzava tant per a l'extracció de carbó com per a la mobilitat quotidiana dels treballadors entre les colònies mineres i les zones d'explotació. Durant la primera meitat del segle XX, el camí continuà tenint un paper rellevant, especialment abans de la construcció de les pistes forestals i l'asfaltatge de la carretera

actual. Era emprat per llenyataires, carboners, traginers i escolars que es desplaçaven entre Peguera, Fígols i les zones baixes del Berguedà. L'activitat va anar disminuint a mesura que es van millorar els accessos per carretera i que la indústria minera es va anar concentrant en explotacions mecanitzades com les de Cercs. Malgrat la seva pèrdua de funcionalitat pràctica, el camí es mantingué viu gràcies a l'ús excursionista i a l'interès de col·lectius locals per preservar els antics traçats. Actualment, el camí històric és parcialment senyalitzat com a PR?C 73.1, en el tram que uneix Fígols amb Peguera, i travessa paisatges que conserven vestigis visibles del seu passat: murs de pedra seca, colls tradicionals, ruïnes de barraques i clarianes de pastura.

Bibliografia

MALLORQUÍ, Elvis (2021), Els camins històrics, Diputació de Girona, Girona.

A.A.V.V. (2019), Camins amb història (mapa i estudi del Berguedà), el Berguedà, Berga

